

6.

Arkivaliska notiser.¹

1.

Bestämmelser angående stämpling af speglar.

*Den 7 Apr. 1764 Kongl. Slotts Cancelliets Publication, angående Spegel-Fabriques Tilwärkningars, så ock Solfjäder-Arbetens teknande med Hall-Stämpel.*²

Som, i anseende til förekomne omständigheter, Kongl. Maj:ts och Riksens Commerce-Collegium funnit för godt at fastställa, det alle här i Staden förfärdigade, så wäl Spegel-Fabriques tilwärkningar, som Solfjädernas arbeten, hädanefter skola af Hall- och Manufactur Rätten stämplas, de förre med en dertil utsedd swart stämpel uppå Ramarne och de senare med en dylik stämpel inpå sielfwa papperet, så ock, at de uti Meuble Addresser och flerstädes til salu utsatte Spegel-tillwärkningar, nu genast en sådan stämpling böra undergå; Så wardt på wälbemälte Kongl. Collegii begäran til wederbörandes underrättelse härmed allmänneligen kungjort, at förenämde slags

¹ Bristen på en svensk konsttidskrift, i hvilken dylika meddelanden af konsthistoriskt eller konstindustrielt intresse lämpligen kunde finna plats, har föranlett mig att i Meddelanden från Nordiska museet bereda dem en fristad, öfvertygad som jag är, att de för forskare i vår konst- och kulturhistorias häfder skola blifva välkomna.

A. H.

² Jfr *Utdrag Utur alla ifrån 1758 års slut utkomne Publique Handlingar, Placater, Förordningar, Resolutioner och Publicationer* o. s. v. D. 7. Stockholm 1766. S. 5713.

tilwärkningar och arbeten hädanefter icke ostämplade uti åpne bodar och Meuble Addresser få hållas til salu, utan i sådan händelse ej mindre än andra ostämplade Manufactur-waror, enligt Hallordningens 8 Art. 8 §., för confiscable äro at anse.

Til hans Excellence Riks Rådet, Öfverståthållaren och Commendeuren herr Baron Carl Sparre ang:de Spegel Ramars stämpling til utmärckande af förgyllningens beskaffenhet.¹

Då hall och manufactur rätten företagit sig en närmare granskning af spegel tilwärkningen här i staden, samt huruwida Idkarne deraf förswarligen betjena allmänheten, har rätten ibland annat inhemtat, att oäckta samt blandning af äckta och oäckta förgyllning på spegelramar i sednare tider mera än tilförene kommit uti bruk.

Att en sådan förgyllning är mindre wahracktig än den äckta, det är wäl utom fråga; men såwida derigenom winnes besparing på guldets och allmänheten derjemte får någon lindring uti Spegel priserna, så har rätten trodt sig destomindre böra lägga hinder i wägen, wid fortfarandet, med ett dylikt förgyllning sätt, som i en tid, då förgylta Spegelramar blifwit nog allmänna, en så beskaffad hushållning uti det rena guldets förbrukande synes wara nödig. I det stället har rätten warit omtänkt deruppå, huru den eller de, som köpa speglar, måtte kunna blifwa i stånd satte at åtskilja den äckta förgyllningen från den oäckta, samt att så medelst undwika det lidande, hwarföre en derom okunnig köpare lätteligen är blottstald. Rätten har jämwäl i sådant afseende — sedan Spegel Fabriques Idkarne hörde blifwit och sig dermed nöjde förklarat, widtagit den författning; Att alla Spegel med förgylta rahmar, hwars glas hålla 12 tumm eller derutöfwer, som, för innewarande År och alt framgent, hos hall Rätten warda af stämplade, skola efter förgyllningens beskaffenhet blifwa åtskilde och märkte nemligen: Spegel med aldeles oäckta förgylde rahmar genom twenne under den wan-

¹ Ur Hall- och Manufacturrättens afgångna bref 1776—1780. Rådhusets arkiv.

liga hall rätts stämpeln inbrände Kors; de åter som hafwa blandning af äkta och oäkta förgyllning, med ett sådant Kors; och änteligen de helförgylte endast med hall rätts stämpeln.

Denna widtagne anstalt, har rätten ansedt dess skyldighet likmätigt, att hos Tit. i all ödmiukhet anmäla, samt att derhos i lika ödmiukhet anhålla, det tacktes Tit. höggunstigt lata en allmän Kundgiörelse derom köpare och säljare til efterrättelse utfärda.

Stockholm d: 14 Jan: 1778.

Printzell.

Segerström.

Kautzon.

Hardt.

Särensten.

På grund af och i öfverensstämmelse med denna hall- och manufakturrättens framställning utfärdades den 12 februari 1779 »Öfwer-Ståthållare-Embetets Kungörelse, angående de serskilte Stämp-
lar, som hädanefter komma at utsättas på Spegel-Ramarne, til skilnad af äkta och oäkta samt blandning af äkta och oäkta förgyllning».¹

JOHN BÖTTIGER.

2.

Till silfverfuntens i Slottskyrkan historia.

Ur handlingar i Nordiska museets skråarkiv, hvilka tillhört Stockholms guldsmedsämbete.

Wälb: H:r Ränthemestare Nils Schönbergh.

Såsom Hans Kongl. May:tt Wår Nådigste Konung; genom dess bref till Oss af d. 20 Jan: nästl: i nåder befaller, att alt det Silfret

¹ Jfr *Utdrag Utur alla ifrån 1776 års slut utkomne Publique Handlingar, Placater, Förordningar, Resolutioner och Publicationer* o. s. v. D. 11. Stockholm 1783. S. 681.